

Iz svega navedenog, proizilazi da Skupština, odredbama član 126. stav (1) Zakona o srednjem obrazovanju i član 83. stav (1) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, sprječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu pružanja zdravstvenih usluga (sistematskih pregleda) na području Kantona Sarajevo, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

Podnosilac Zahtjeva traži da Konkurencijsko vijeće prilikom donošenja rješenja uskladi odredbe pomenutih zakona sa Zakonom, na način da i privatne zdravstvene ustanove mogu obavljati sistematske preglede uposlenika u obrazovnim ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da opisano činjenično stanje (utvrđeno iz dostavljene dokumentacije) ne spada u nadležnosti Konkurencijskog vijeća u smislu člana 25. Zakona.

Nesporno je da se zakonom kao najvećim pravnim aktom, poslije Ustava, može utjecati na tržište na način da se sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, međutim Konkurencijsko vijeće kao organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije, u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona u takvim slučajevima može dati mišljenje o usklađenosti određenog akta sa Zakonom, ali da zakon kao takav stavi van primjene ili odredbu zakona proglasi ništavom, ne spada u nadležnost Konkurencijskog vijeća.

Konkurencijsko vijeće u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona, na nacrtu i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju, koje su obavezni dostaviti predlagači, daje mišljenje o njihovoj saglasnosti sa Zakonom. U predmetnom postupku, nacrti ni prijedlozi Zakona o srednjem obrazovanju i Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju nisu dostavljeni Konkurencijskom vijeću na mišljenje o saglasnosti istih sa Zakonom, a za što Zakon ne predviđa sankciju.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće nema osnova za pokretanje postupka, u smislu odredbi člana 4. stav (1) tačke b) Zakona, na koje se poziva Podnosilac zahtjeva, niti bilo kojeg drugog člana istog Zakona, te se Podnosilac zahtjeva upućuje da zaštitu svojih prava i interesa ostvari putem drugih nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Protiv ovog Zaključka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

Broj UP-03-26-2-012-5/18

26. jula 2018. godine

Sarajevo

Predsjednica

Adisa Begić, s. r.

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POTPORU BOSNE I HERCEGOVINE

911

Na temelju članka 12. stavak (3) točka a) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Ministarstva prometa i veza Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku subvencije korisniku Poduzeću za poštanski promet Republike Srpske a. d. Banja Luka za usluge u poštanskom prometu, Vijeće za državnu potporu Bosne i

Hercegovine na 74. sjednici, održanoj 29.8.2018. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se državna potpora koja se dodjeljuje korisniku Poduzeću za poštanski promet Republike Srpske a. d. Banja Luka u obliku subvencije u iznosu od 1.000.000,00 KM za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Objašnjenje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 9.7.2018. godine, pod brojem: UP/102-26-1-41/18, Zahtjev Ministarstva prometa i veza Republike Srpske, akt broj: 06.10/421-227-1/18 od 5.7.2018. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije korisniku Poduzeću za poštanski promet Republike Srpske a. d. Banja Luka (u daljnjem tekstu: Pošte Srpske a. d. Banja Luka) za usluge u poštanskom prometu. Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu državne potpore (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Izvod iz Proračuna Republike Srpske za 2018. godinu ("Službeni glasnik RS", broj 114/17),
- Mišljenje Ministarstva financija Republike Srpske, akt broj: 06.10/421-122-1/18 od 31.5.2018. godine,
- Izvod iz Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 30/10),
- Izvod iz Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 320/05),
- Bilancu stanja na dan 31.12.2017. godine,
- Bilancu uspjeha na dan 31.12.2017. godine.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Ministarstvo financija Republike Srpske je svojim aktom dalo Konsultativno mišljenje, broj: 06.10/421-227-1/18 od 5.7.2018. godine, o prijavi državne potpore od Ministarstva prometa i veza Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku subvencije korisniku poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka za usluge u poštanskom prometu, te uz to mišljenje dostavilo Vijeću Obrazac prijave i navedene priložnice, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Vijeće je utvrdilo kako on nije kompletan, odnosno kako ne sadrži sve dokumente neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz članka 12. stavak (3) Zakona, te je po službenoj dužnosti sa službene internetske stranice poduzeća Pošte Srpske a. d. Banja Luka pribavilo:

- Statut Poduzeća za poštanski promet Republike Srpske, broj: 1.-1057/12 od 2.3.2012. godine.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Relevantni primijenjeni propisi Bosne i Hercegovine su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 105/13), Uredba o načinu i postupku prijavljivanja državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 105/13), Zakon o izvršenju Proračuna Republike Srpske za 2018. godinu ("Službeni glasnik RS", broj 114/17), Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 30/10) i Zakon o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05).

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kojom je propisano kako se državna potpora dodjeljuje ako program državne potpore ili pojedinačni projekt državne potpore zadovoljava uvjete propisane ovom Uredbom i člankom 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 – Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezano da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjuje ne samo pravo Bosne i Hercegovine nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: "Konkurencija i druge ekonomske odredbe 1. Sljedeće je nespojivo s propisanim funkcioniranjem ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istog članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebice čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nije obrazložena dodjela državne potpore u obliku subvencije za poštanske usluge, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise o državnoj potpori za poštanske usluge:

- Odluku Komisije od 20.12.2011. o primjeni članka 106. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državnu potporu u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list EU, L/7, 11. 1. 2012.), (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije);
- Obavijest Komisije o primjeni pravila o tržišnom natjecanju na poštanski sektor i ocjeni određenih državnih mjera u vezi s poštanskim uslugama (Službeni list 98/C 39/02), a glede dodjele državne potpore za poštanske usluge (u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije),
- Direktivu 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvitak unutarnjeg tržišta Zajednice u području poštanskih usluga i poboljšanju kvalitete poštanskih usluga (Službeni list EU, L 15, 21.1.1998., izmijenjena i dopunjena Direktivom 2002/39/EZ SL EU, L 176, 5.7.2002., i Direktivom 2008/6/EZ SL L 52, 27.2.2008.), (u daljnjem tekstu: Poštanska direktiva),
- Presudu Europskog suda od 24. srpnja 2003. godine u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. Pošte Srpske a. d. Banja Luka - status, vlasnička struktura, djelatnost i poslovanje

Poduzeće Pošte Srpske a. d. Banja Luka osnovano je Odlukom Vlade Republike Srpske, broj: 02-1395/96 od 10.12.1996. godine, podjelom Jedinštenog javnog poduzeća PTT prometa Republike Srpske, kao Javno osnovno državno poduzeće za poštanski promet (u daljnjem tekstu: JODP) Republike Srpske s p. o. Sokolac i registrirano kod Osnovnog suda u Istočnom Sarajevu 20.12.1996. godine Rješenjem broj: U-878/96, a Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj: U/I-574/98 od 2.4.1998. godine, promijenjeno je sjedište JODP-a za poštanski promet Republike Srpske s p. o. Sokolac u JODP za poštanski promet Republike Srpske s p. o. Banja Luka, kao i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 66/13) i Registrom jedinica razvrstavanja. Na temelju Odluke Upravnog odbora Poduzeća, broj: 1-01-2428/01 od 20.9.2001. godine, promijenjena je svojima državnog kapitala i oblik organiziranja, a upis promjene u Sudski registar izvršen je kod Osnovnog suda u Banjoj Luci Rješenjem broj: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine, od kada Poduzeće posluje pod nazivom Poduzeće za poštanski promet Republike Srpske a. d. Banja Luka i transformira se u akcionarsko društvo, s većinskim vlasničkim udjelom države od 65% kapitala, 20% udjela akcija vaučer ponude, 10% Fonda MIO, dok akcije Fonda za restituciju zauzimaju 5% kapitala u Poduzeću.

Sjedište Poduzeća je na adresi: Ulica kralja Petra I. Karadorđevića broj 93 u Banjoj Luci.

Osnovni kapital Poduzeća iznosi 38.754.233,00 KM i u potpunosti je upisan i uplaćen.

Pošte Srpske a. d. Banja Luka samostalno, ekonomski i tehnološki neovisno djeluju na cjelokupnom području Republike Srpske, osiguravajući korisnicima dostupnost univerzalnih i drugih poštanskih usluga. Pošte Srpske a. d. Banja Luka obavljaju djelatnosti sukladno klasifikaciji djelatnosti u Republici Srpskoj utvrđenoj važećim propisima. Ovo poduzeće, među ostalim, obavlja sljedeće djelatnosti:

- usluge pripreme za tisak i objavu,
- knjigovezačke i pripadajuće uslužne djelatnosti,
- umnožavanje (reprodukcija) snimljenih zapisa,
- proizvodnja elektronskih komponenata,
- elektroinstalacijski radovi,
- djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga,
- djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga,
- izdavanje imenika i listi poštanskih adresa korisnika,
- djelatnosti žičane telekomunikacije,
- djelatnosti bežične telekomunikacije,
- djelatnosti satelitske telekomunikacije,
- ostale informacijske uslužne djelatnosti.

Pošte Srpske a. d. Banja Luka danas u svom sastavu imaju 226 jedinica poštanske mreže, 419 šaltera je trenutno u funkciji i 341 poštanski kovčežić. Ovo poduzeće jedinstveno je u Republici Srpskoj jer je poštanski sustav na cijelom teritoriju Republike Srpske pokriven dostavom poštanskih pošiljaka. Više od četvrtine svih pošta je automatizirano i sve uplate izvršene u njima tijekom dana već su naredni dan u bazi podataka glavnog servera Pošta Srpske, koji je smješten u Računskom centru u Banjoj Luci. Svaka pošta u sastavu Pošta Srpske a. d. Banja Luka u prosjeku pokriva 111.04 četvorna kilometra teritorija i opslužuje 2.171 kućanstvo, gdje živi 6.727 stanovnika. U ovom poduzeću zaposlena su 2.293 radnika.

3.2. Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa

Shodno članku 2. stavak (1) točka m) Zakona: "Usluge od općeg ekonomskog interesa su aktivnosti koje su identificirala javna tijela kao usluge od posebne važnosti za građane, a koje ne bi bile dostupne građanima ili bi im bile dostupne pod uvjetima

koji su manje povoljni od uobičajenih ako bi izostala intervencija javnih tijela."

Člankom 2. stavak (2) Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske propisano je kako je funkcioniranje poštanskog prometa i pružanje poštanskih usluga od općeg društvenog interesa za Republiku Srpsku; člankom 3. da je poduzeće Pošte Srpske javni poštanski operater; člankom 22. stavak (2) da su Pošte Srpske kao javni poštanski operater gospodarsko društvo koje je u većinskom vlasništvu Republike Srpske i koje je u trenutku donošenja ovoga Zakona već registrirano za pružanje univerzalnih poštanskih usluga te člankom 24. stavak (1) da su Pošte Srpske dužne osigurati trajno, neprekidno i kvalitetno pružanje univerzalnih poštanskih usluga na cijelom teritoriju Republike Srpske, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Navedeni Zakon je akt na temelju kojega je poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa.

Člankom 8. stavak (1) Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske propisano je kako su univerzalne poštanske usluge usluge iz Nomenklature poštanskih usluga koje, sukladno ovome Zakonu, Općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga i drugim poštanskim spisima, moraju biti organizirane pod jednakim uvjetima za sve korisnike poštanskih usluga na području cijele Republike Srpske.

U Proračunu Republike Srpske za 2018. godinu, u okviru sredstava Ministarstva prometa i veza Republike Srpske, ekonomski kod 414100, planirana su sredstva za subvenciju poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka u 2018. godini u iznosu od 1.000.000,00 KM. U prijavi državne potpore Ministarstvo prometa i veza Republike Srpske u točki 11. navodi kako je subvencija namijenjena za pokriće stvarnih troškova poslovanja ovoga poduzeća, kojem je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa i koje u slučaju nepostojanja ovoga načina financiranja ne bi bilo u mogućnosti obavljati zadaća koja mu je povjerena. Prema financijskim pokazateljima poslovanja poduzeća Pošte Srpske a. d. Banja Luka, navedenim u Bilanci stanja na dan 31.12.2017. godine, ukupni prihodi iznosili su 59.020.862,00 KM dok su istodobno ukupni rashodi iznosili 59.766.784,00 KM, odnosno ostvaren je neto gubitak obračunskog razdoblja u iznosu od 745.922,00 KM.

Člankom 27. stavak (4) Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske, propisano je da se sredstva za financiranje ovoga poduzeća ostvaruju od prihoda ostvarenih po osnovi vršenja poštanskih usluga, prema cijenama koje se formiraju za izvršenje poštanskih usluga (poštarina). Ako se poštarinom za rezervirane poštanske usluge ne osigurava pokriće stvarnih troškova, ono će se osigurati iz dobiti ostvarene vršenjem nerezerviranih i drugih poštanskih usluga. Ako se sredstva za rad Pošta Srpske a. d. Banja Luka ne osiguraju na jedan od navedenih načina, dio neophodnih sredstava osigurava se iz proračuna Republike Srpske, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna.

Člankom 3. tačka i) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine propisano je da, ako se utvrđenim cijenama poštanskih usluga ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sustava, država i entiteti osiguravaju subvencije javnim poštanskim operaterima. Člankom 10. stavak (5) tačka o) istoga Zakona kao djelokrug Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine propisuje se utvrđivanje iznosa naknade za pokriće gubitaka javnih poštanskih operatera.

Člankom 5. tačka 1. Odluke Komisije propisano je kako naknada za obavljanje javne usluge ne smije biti veća od iznosa koji je neophodan za pokriće neto troškova koji nastaju prilikom izvršavanja obveze pružanja javne usluge, uključujući i razumnu dobit.

Člankom 7. Poštanske direktive propisano je da ako država odredi da obveza univerzalne usluge uzrokuje neto trošak i predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za pružatelja univerzalne usluge, može uvesti:

- mehanizam za nadoknadu troškova određenog poduzeća iz javnih sredstava,
- mehanizam za podjelu neto troška obveze univerzalne usluge između pružatelja usluge i/ili korisnika.

U vezi s nadzorom i regulacijom postupaka pružanja univerzalne poštanske usluge, točkom IV. Obavijesti Komisije i člankom 22. Poštanske direktive propisana je obveza uspostave nacionalnih regulatornih tijela koja imaju posebnu zadaću u vezi s poštivanjem regulatornih postupaka za pružanje univerzalne poštanske usluge koji su pravno odvojeni i operativno neovisni o pružateljima poštanskih usluga.

Člankom 10. stavak (1) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine propisano je da se, s ciljem obavljanja regulatornih funkcija u oblasti poštanskog prometa, ovim Zakonom osniva Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine koja ima svojstvo pravne osobe i djeluje sukladno principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

Vijeće ocjenjuje kako je uspostavom Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine i provedbom zakonom joj propisanih obveza ispoštovana obveza iz točke IV. Obavijesti Komisije i članka 22. Poštanske direktive.

4. Donošenje odluke

Na 74. sjednici, održanoj 29.8.2018. godine, Vijeće je razmatralo Zahtjev Ministarstva prometa i veza Republike Srpske. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi ja li državna potpora u obliku subvencije korisniku poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka za usluge u poštanskom prometu predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije korisniku poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka za usluge u poštanskom prometu predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) ovoga Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; je li se predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi i je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

Vijeće je utvrdilo kako subvencija poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, jer su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz proračuna Republike Srpske, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovno i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, te postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja na širem tržištu koje čini tržište BiH i Europske unije.

Nadalje, Vijeće je utvrdilo kako je na temelju Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske funkcioniranje poštanskog prometa i pružanje poštanskih usluga od općeg društvenog interesa za Republiku Srpsku, a poštanske usluge od javnog interesa u Republici Srpskoj obavlja poduzeće Pošte Srpske a. d. Banja Luka, kao javni poštanski operater.

Vijeće je u svrhu poređenja uzelo u obzir i odredbe točke 8.1. Obavijesti Komisije, u kojoj je propisano kako se obavljanje

usluge od općeg ekonomskog interesa sastoji od osiguravanja i održavanja opće javne poštanske usluge, garantiranja pristupa javnosti poštanskoj mreži u cijeloj državi uz pristupačne, financijski održive i transparentne cijene, na razumnoj udaljenosti i tijekom odgovarajućih radnih sati, uključujući primitak poštanskih pošiljaka iz pristupačnih poštanskih kovčežića ili mjesta za prikupljanje na cijelom području te njihovu isporuku na naznačenu adresu u određenom roku, kao i povezane usluge povjerene tim operaterima putem mjera regulativne prirode s ciljem osiguravanja univerzalne isporuke određene kvalitete. Univerzalna usluga mora se razvijati sukladno društvenom, ekonomskom i tehničkom okruženju kako bi zadovoljila potrebe korisnika.

Usluge od općeg ekonomskog interesa definirane su u članku 2. tačka m) Zakona kao usluge od posebne važnosti za građane, a koje ne bi bile dostupne građanima ili bi im bile dostupne pod uvjetima koji su manje povoljni od uobičajenih ako bi izostala intervencija javnih tijela.

No, bez obzira na ispunjenje svih uvjeta prema kojima se naknada smatra državnom potporom, prema presudi Europskog suda u slučaju "Altmark", naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta:

- a) poduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na temelju kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne primitke i razumne dobiti za izvršenje tih obveza, te
- d) ako poduzetnik koji treba izvršavati obveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran sukladno postupku javne nabave koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uvjetima, visina potrebne naknade mora se odrediti na temelju analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obveza nastali u tipičnom poduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit od izvršavanja tih obveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uvjeta iz presude "Altmark" na poduzeće Pošte Srpske a. d. Banja Luka, utvrdilo kako nisu ispunjeni svi uvjeti, jer poduzeće koje obavlja uslugu od općeg ekonomskog interesa nije izabrano putem javnog natječaja.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, člankom 5. ovoga Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne potpore koja narušava ili bi mogla narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Bosne i Hercegovine iz SSP-a, dok su člankom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne potpore.

Vijeće je u postupku utvrđivalo je li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, koji se odnosi na državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je, sukladno posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve potpore ovim osobama bilo onemogućeno obavljanje posebnih zadaća koje su im povjerene i pod uvjetom da je državna potpora samo naknada za obavljanje i provedbu tih zadaća, te pod uvjetom da se time u većoj mjeri ne

narušava tržišno natjecanje i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza.

Vijeće je u postupku utvrdilo kako je pravni akt na temelju kojega je poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske. Naime, u članku 2. stavak (2) Zakona propisano je kako je funkcioniranje poštanskog prometa i pružanje poštanskih usluga od općeg društvenog interesa za Republiku Srpsku. Člankom 24. st. (1) i (2) ovoga Zakona propisano je kako je poduzeće Pošte Srpske a. d. Banja Luka dužno osigurati trajno, neprekidno i kvalitetno pružanje univerzalnih poštanskih usluga na cijelom teritoriju Republike Srpske, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i kako će ovo poduzeće odrediti područja na kojima će uručivati poštanske pošiljke, neposredno ili putem svojih organizacijskih dijelova, tako da obuhvata sva naseljena mjesta u Republici Srpskoj. Na temelju ovoga zakona, poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka povjerava se obavljanje javne usluge koja mu se povjerava na području njegovog djelovanja, kako je to opisano u točki 3.2. obrazloženja ovoga Rješenja. Vijeće je utvrdilo kako su ispunjeni uvjeti iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona.

Također, Vijeće je utvrdilo kako se, na temelju članka 24. stavak (4) istoga Zakona, dio neophodnih sredstava za rad poduzeća Pošte Srpske a. d. Banja Luka osigurava iz proračuna Republike Srpske, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna.

Nadalje, na temelju financijskih pokazatelja poslovanja poduzeća Pošte Srpske a. d. Banja Luka, Vijeće je utvrdilo kako iznos naknade ne prelazi iznos koji je nužan za pokrivanje troškova koji su nastali prilikom izvršavanja obveze pružanja usluge od javnog interesa, imajući u vidu relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza te kako je Zakonom o izvršenju proračuna Republike Srpske određena kontrola utroška sredstava, s obzirom na to da se iznos za subvenciju za tekuću godinu utvrđuje na temelju izvješća o poslovanju za prethodnu godinu i isplaćuje akontativno mjesečno u visini 1/12 godišnje subvencije, a konačni obračun, isplata i refundacija vrši se po usvajanju izvješća o poslovanju. Također, sukladno Zakonu o poštama Bosne i Hercegovine, regulatornu funkciju obavlja i Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine tako što utvrđuje iznos naknade za pokriće gubitaka javnih poštanskih operatera.

Vijeće isto tako ocjenjuje kako je uspostavom Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine i provedbom zakonom joj propisanih obveza ispoštovana obveza iz točke IV. Obavijesti Komisije i članka 22. Poštanske direktive u vezi s poštivanjem regulatornih postupaka za pružanje univerzalne poštanske usluge koji su pravno odvojeni i operativno neovisni o pružateljima poštanskih usluga.

Na kraju, Vijeće upućuje davatelja državne potpore da je u izravnoj vezi s izračunom i financiranjem neto troška univerzalne poštanske usluge i obveza računovodstvenog razdvajanja i raspoređivanja troška kako bi se jasno razlikovala svaka usluga i svaki proizvod koji su dio univerzalne usluge i oni koji to nisu, a kao što je propisano člankom 28. Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske, člankom 15. Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, a što je sukladno odredbama članka 14. Poštanske direktive i točkom VI. Obavijesti Komisije.

Sljedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo kako je na državnu potporu u obliku subvencije, koja je dodijeljena poduzeću Pošte Srpske a. d. Banja Luka, i to u iznosu od 1.000.000,00 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno kako je riječ o dozvoljenoj državnoj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, s obzirom na to da je Ministarstvo prometa i veza Republike Srpske podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenom, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 02-26-1-41-1/18
29. kolovoza 2018. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Željko Pešić, v. r.

Na osnovu člana 12. stav (3) tачка а) Закона о систму државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику субвенције кориснику Предузећу за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука за услуге у поштанском саобраћају, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 74. сједници, одржаној 29.08.2018. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се државна помоћ која се додјељује кориснику Предузећу за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука у облику субвенције у износу од 1.000.000,00 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 09.07.2018. године, под бројем: УП/И 02-26-1-41/18, Захтјев Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, акт број: 06.10/421-227-1/18 од 05.07.2018. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције кориснику Предузећу за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука (у даљем тексту: Поште Српске а. д. Бања Лука) за услуге у поштанском саобраћају. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву државне помоћи (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Извод из Буџета Републике Српске за 2018. годину ("Службени гласник РС", број 114/17),
- Мишљење Министарства финансија Републике Српске, акт број: 06.10/421-122-1/18 од 31.05.2018. године,
- Извод из Закона о поштанским услугама Републике Српске ("Службени гласник РС", број 30/10),
- Извод из Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 320/05),
- Биланс стања на дан 31.12.2017. године,
- Биланс успјеха на дан 31.12.2017. године.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало Консултативно мишљење, број: 06.10/421-227-1/18 од 05.07.2018. године, о пријави државне помоћи од Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику субвенције кориснику предузећу Поште Српске а. д. Бања Лука за услуге у поштанском саобраћају, те уз то мишљење доставило Савјету Образац пријаве и наведене прилоге, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Савјет је утврдио да он није комплетан, односно да не садржи све документе неопходне за његову оцјену и доношење одлуке из члана 12. став (3) Закона, те је по службеној дужности са службене веб-странице предузећа Поште Српске а. д. Бања Лука прибавио:

- Статут Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске, број: 1.-1057/12 од 02.03.2012. године.

2. Примјењени прописи

Осим Закона, Савјет је у поступку узео у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Релевантни примјењени прописи Босне и Херцеговине су: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 105/13), Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 105/13), Закон о извршењу Буџета Републике Српске за 2018. годину ("Службени гласник РС", број 114/17), Закон о поштанским услугама Републике Српске ("Службени гласник РС", број 30/10) и Закон о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05).

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, којом је прописано да се државна помоћ додјељује ако програм државне помоћи или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове прописане овом уредбом и чланом 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 – Међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право Босне и Херцеговине него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1. тачка ц) ССП-а који гласи: "Конкуренција и друге економске одредбе 1. Сљедеће је неспојиво са прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."